

WERNER BEIERWALTES *IN MEMORIAM*

Překlad Beierwaltesova článku uveřejňujeme u příležitosti nedávné smrti tohoto autora 22. února 2019 ve Würzburgu. Werner Beierwaltes se narodil 8. května 1931 v Klingenbergu nad Mohanem v západním Bavorsku, kde je také pohřben. Působil jako docent a profesor filosofie ve Würzburgu, v Münsteru, ve Freiburgu a v Mnichově až do svého emeritování roku 1996. Jeho životní láskou byla krom filosofie také hra na varhany (miloval zejména Johanna Sebastiana Bacha) a řecká literatura. Beierwaltesovy filosofické práce se soustředí na novoplatónskou tradici v jejích dějinách od Plótína a Prokla přes Augustina, Dionysia Areopagitu, Jana Eriugenu, Mistra Eckharta a Mikuláše Kusánského až k filosofům německého idealismu, krom Schellinga velmi výrazně také Hegela. U všech těchto autorů (také u J. S. Bacha) Beierwaltes hledal obměny téhož motivu jednoty rozrůzněné v mnohost a sjednocující její rozmanitost v krásu, která má pro lidskou duši anagogickou funkci.

Za všechny jeho práce jmenujme Beierwaltesův habilitační spis *Proklos. Grundzüge seiner Metaphysik* (1965); jeho výklady dvou Plótínových pojednání *Plotin. Über Ewigkeit und Zeit, Enneade III 7* (1967) a *Selbsterkenntnis und Erfahrung der Einheit. Plotins Enneade V 3* (1991) i další svazek k Plótínovi *Das wahre Selbst. Studien zu Plotins Begriff des Geistes und des Einen* (2001); jeho práce ke křesťanským autorům *Eriugena. Grundzüge seines Denkens* (1994); *Der verborgene Gott. Cusanus und Dionysius* (1997); *Platonismus im Christentum* (1998); jeho syntézy *Identität und Differenz* (1980) a *Denken des Einen. Studien zur neuplatonischen Philosophie und ihrer Wirkungsgeschichte* (1985).

Werner Beierwaltes navštívil Prahu v roce 1990 na pozvání Křesťanské akademie Praha a pronesl zde přednášku *Křesťanství a platonismus* uveřejněnou ve sborníku *Křesťanství a filosofie: Velké epochy* (Praha 1991). Do češtiny byla rovněž přeložena jeho práce *Platonismus a idealismus* (Praha 1996), která ukazuje navázání německé filosofie na pozdně antický novoplatonismus. Svým úvodem Beierwaltes doprovodil české vydání knihy Endre von Ivánky *Plato Christianus* (Praha 2003).

V tomto autorovi a milovaném učiteli odešel jeden z výrazných představitelů metafyzického myšlení v jeho síle i bohatství, ale také profesor ztělesňující ve svých přednáškách humboldtovský ideál německé university. Tato myšlenková tradice, hledající v čase záblesk věčnosti, i tento

způsob výuky, orientovaný více na badatelskou práci přednášejícího než na předpokládané potřeby posluchačů, byly vícekrát vystaveny kritice, jíž bezmála podlely. U příležitosti, jakou je smrt Wenera Beierwaltese, se neubráníme určitému smutku také nad tím, že epocha akademické kultury, kterou reprezentoval, se rovněž pomalu uzavírá.

Lenka Karfíková